

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20Csp/20/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125201342
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2025:8125201342.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v spore žalobcu A. B., nar. X.X.XXXX, bytom A. XXX, XXX XX A., právne zastúpeného JUDr. Dášou Komkovou, advokátkou so sídlom Hlavná 27, 080 01 Prešov, IČO: 34 904 620, proti žalovanej 365.bank, a. s., so sídlom Dvořákovo nábřežie 4, Bratislava 811 02, IČO: 31 340 890, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábřežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere lepšiasplátka č. 1757646634, zo dňa 18.1.2017, uvedená v časti [4] Práva a povinnosti zmluvných strán, bod 4.5. v znení: „Banka a Dlžník/Spoludlžník sa dohodli, že Banka si môže započítať svoje pohľadávky zo ZoÚ voči pohľadávke Dlžníka/Spoludlžníka z ktoréhokoľvek účtu alebo vkladu vedeného Bankou. Banka je z tohto dôvodu zároveň oprávnená nevykonať akýkoľvek prevod peňažných prostriedkov, či inak neumožniť Dlžníkovi/Spoludlžníkovi nakladať s prostriedkami na ktoromkoľvek účte Dlžníka/Spoludlžníka alebo s vkladom Dlžníka/Spoludlžníka, s čím Dlžník/Spoludlžník podpisom ZoÚ súhlasí.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere lepšiasplátka č. 1757646634, zo dňa 18.1.2017 uvedená v časti [5] Ďalšie zmluvné dojednania, bod 5.1., v znení: „Každá z osôb podpisujúcich túto Zmluvu o úvere, a to každá z nich jednotlivo, vyhlasuje, že nemá osobitný vzťah k Banke v zmysle zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [ďalej len „ZoB“] a je si vedomá, že nepravdivosť tohto vyhlásenia spôsobuje neplatnosť tejto Zmluvy o úvere a okamžitú splatnosť poskytnutého Úveru ku dňu, keď sa Banka dozvie o nepravdivosti tohto vyhlásenia. Každá z osôb podpisujúcich túto Zmluvu o úvere je povinná ihneď informovať Banku o zmene jej osobitného vzťahu k Banke.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere lepšiasplátka č. 1757646634, zo dňa 18.1.2017 uvedená v časti [6] Záverečné ustanovenia, bod 6.4., v znení: „Dlžník/Spoludlžník súhlasí, aby sa ich platby započítavali v nasledujúcom poradí: a]náklady spojené s poistením, b] poplatky podľa Zmluvy o úvere, c] úrok z omeškania, d] zmluvný úrok z Úveru, e] splátka istiny Úveru, pričom platí, že v prípade viacerých pohľadávok voči Dlžníkovi/Spoludlžníkovi sa platby Dlžníka/Spoludlžníka započítavajú najskôr na pohľadávky skôr splatné.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na súde dňa 25.02.2025 domáhal určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok v Zmluve o spotrebiteľskom úvere lepšiasplátka č. 1757646634 zo dňa 18.1.2017.

1.1 Žalobu odôvodnil tým, že so žalovanou uzavrel Zmluvu o spotrebiteľskom úvere lepšiasplátka č. 1757646634 zo dňa 18.1.2017.

1.2. Namietal neprijateľnosť zmluvnej podmienky uvedenej v časti [4] Práva a povinnosti zmluvných strán, bod 4.5. v znení: „Banka a Dlžník/Spoludlžník sa dohodli, že Banka si môže započítať svoje pohľadávky zo ZoÚ voči pohľadávke Dlžníka/Spoludlžníka z ktoréhokoľvek účtu alebo vkladu vedeného Bankou. Banka je z tohto dôvodu zároveň oprávnená nevykonať akýkoľvek prevod peňažných prostriedkov, či inak neumožniť Dlžníkovi/Spoludlžníkovi nakladať s prostriedkami na ktoromkoľvek účte Dlžníka/Spoludlžníka alebo s vkladom Dlžníka/Spoludlžníka, s čím Dlžník/Spoludlžník podpisom ZoÚ súhlasí.“. K neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky, poukázal na rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 6CoCsp/16/2024, z 19.9.2024: 34. K záveru o neprijateľnosti zmluvných podmienok zmluvy o úvere, uvedených v obchodných podmienkach pre úver - pôžička na bývanie, účinných od 01.08.2011, v článku 7 - Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bode 7.1., v znení: „[ii] započítaním pohľadávky z ktoréhokoľvek Účtu Dlžníka vedeného Bankou voči Pohľadávke Banky vzniknutej na základe ZoÚ. Za postačujúci prejav započítania sa pritom považuje následné doručenie výpisu, z ktorého bude zrejmy deň a rozsah započítania.“, a v bode 7.3., v znení: „Platby od Dlžníka sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: na poplatky podľa Sadzobníka poplatkov, úrok z omeškania, úrok z úveru, splátka istiny úveru. V prípade viacerých Pohľadávok banky voči Dlžníkovi sa platby Dlžníka započítavajú najskôr na Pohľadávku banky skôr splatnú podľa uvedeného poradia. Ak je Dlžník Majiteľom účtu, príp. spoludisponentom Účtu vedeného Bankou, podpisom Návrhu udeľuje výslovný a neodvolateľný súhlas s inkasom peňažných prostriedkov z tohto Účtu na účely splácania svojich peňažných záväzkov zo ZoÚ. Banka je oprávnená započítať svoje splatné i nesplatené pohľadávky voči Dlžníkovi bez ohľadu na právny titul ich vzniku proti akýmkoľvek pohľadávkam Dlžníka voči Banke. Banka je z tohto dôvodu zároveň oprávnená nevykonať akýkoľvek príkaz Dlžníka vo vzťahu k týmto prostriedkom, či inak neumožniť Dlžníkovi nakladať s prostriedkami na ktoromkoľvek Účte Dlžníka na čo ju Dlžník týmto splnomocňuje.“, s ktorým sa odvolací súd taktiež stotožňuje, je potrebné doplniť, že prvá z citovaných zmluvných podmienok umožňuje započítanie pohľadávok žalovaného ako dodávateľa bez jeho výslovnej notifikácie, čo je skutočne nutné považovať za rozporné s právnou úpravou zakotvenou v § 580 OZ, vyžadujúcou právny úkon smerujúci k započítaniu voči druhému účastníkovi právneho vzťahu, ktorým nemôže byť s časovým odstupom doručený výpis z účtu, z ktorého by bol spotrebiteľ nútený takéto započítanie dešifrovať. Druhá z citovaných zmluvných podmienok zase jednostranne odoberá spotrebiteľovi ako dlžníkovi právo na určenie pohľadávok, na ktoré majú byť jednotlivé platby dlžníka započítané (por. slová cit.: „bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná“), zjavne za účelom úročenia dlžnej istiny, ktorá má byť splácaná až ako posledná. Uvedenou zmluvnou podmienkou je ešte pred vznikom konkrétnej pohľadávky vnútený spotrebiteľovi odklon od dispozitívneho ustanovenia upravujúceho takúto situáciu (§ 566 OZ). Preto obidve tieto zmluvné podmienky zavedené do obchodných podmienok pre úver - pôžička na bývanie nepochybne spôsobujú hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a sú v rozpore s § 53 ods. 1 OZ. V kontexte odvolacej argumentácie žalovaného odvolací súd dodáva, že Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. III.ÚS 307/2020 z 15.04.2021 sa síce dotkol otázky posudzovania výhodnosti/nevýhodnosti právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku v spotrebiteľských právnych vzťahoch, avšak v okolnostiach označeného prípadu nie v súvislosti s prednostným započítavaním úhrad spotrebiteľa na príslušenstvo, ale v otázke použitia ustanovení o odstúpení od zmluvy v spotrebiteľských právnych vzťahoch a následkoch s nim spojených. Preto táto odvolacia argumentácia nie je spôsobilá zvrátiť správnosť právneho posúdenia realizovaného súdom prvej inštancie vo vzťahu k vyššie citovaným zmluvným podmienkam. Na podporu vecnej správnosti záveru o neprijateľnosti týchto zmluvných podmienok odvolací súd poukazuje rozsudok č. k. 9Csp/74/2022 - 224 zo dňa 28.11.2022, rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 9CoCsp/53/2020 zo dňa 25.3.2021 a rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp/6/2020 z 29.06.2020 a sp. zn. 5CoCsp/46/2020 zo dňa 26.08.2021. Z rozhodnutí, vo vzťahu priamo k žalovanej, poukázal na rozsudky, ktorými boli potvrdené prvoinštančné rozsudky, ktorými bola predmetná zmluvná podmienka určená za neprijateľnú. Ide o rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 9CoCsp/4/2023, z 9.1.2024 a rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 17CoCsp/13/2023, z 8.2.2024.

1.2 V konaní namietal neprijateľnosť zmluvnej podmienky uvedenej v časti [5] Ďalšie zmluvné dojednania, bod 5.1., v znení: „ Každá z osôb podpisujúcich túto ZoÚ, a to každá z nich jednotlivo, vyhlasuje, že nemá osobitný vzťah k Banke v zmysle zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [ďalej len „ZoB“] a je si vedomá, že nepravdivosť tohto vyhlásenia spôsobuje neplatnosť tejto ZoÚ a okamžitú splatnosť poskytnutého Úveru ku dňu, keď sa Banka dozvie o nepravdivosti tohto vyhlásenia. Každá z osôb podpisujúcich túto ZoÚ je povinná ihneď informovať Banku o zmene jej osobitného vzťahu k Banke.“ V súvislosti s touto zmluvnou podmienkou poukázal na rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 6CoCsp/16/2024, z 19.9.2024: 31. Odvolací súd súhlasí aj so záverom o neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v zmluve o úvere, v časti 4. zmluva o úvere, podmienky úveru a záverečné ustanovenia, bod [4.8], v znení: „Dlžník, ako aj každý Spoludlžník a Vlastník nehnuteľnosti vyhlasuje, že nemá osobitný vzťah k Banke*** v zmysle Zákona o bankách a si je vedomý, že nepravdivosť tohto vyhlásenia spôsobuje neplatnosť tejto ZoÚ a okamžitú splatnosť poskytnutého úveru ku dňu, kedy sa Banka dozvie o nepravdivosti tohto vyhlásenia.“, pričom odôvodnenie súdu prvej inštancie a jeho poukaz na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ sp. zn. C-66/19 považuje odvolací súd za výstižné. Len ťažko možno považovať za postačujúce, ak uvedená zmluvná podmienka neobsahuje definíciu všeobecného pojmu „osobitný vzťah k banke“, aby druhá zmluvná strana (spotrebiteľ) vedela, aký je skutočný obsah citovaného vyhlásenia a čo konkrétne zahŕňa. Na tomto závere nič nemení ani odvolacia argumentácia žalovaného opierajúca sa o § 93 a ods. 1 písm. a) bod 4. zákona č. 483/2001 Z. z., ktorý sa vôbec netýka povinnosti dodávateľa uvádzať v spotrebiteľskej zmluve aj vysvetlenia tých všeobecných (nekonkrétnych) pojmov, ohľadne ktorých sú do zmluvy zakomponované vyhlásenia spotrebiteľa, ktorých prípadná nepravdivosť má dokonca spôsobovať neplatnosť zmluvy o úvere alebo jeho okamžitú splatnosť. Podstata neprijateľnosti citovanej podmienky nespočíva v tom, že by spotrebiteľ nebol povinný oznamovať konkrétne podstatné skutočnosti banke, ale v tom, že posudzovaná spotrebiteľská zmluva v dotknutej časti tieto neozrejmuje, v dôsledku čoho je spotrebiteľ v nevedomosti o tom, aký je skutočný obsah tohto jeho vyhlásenia. Skutočnosť, že banka má zákonnú povinnosť zisťovať, či klient nie je osobou s osobitným vzťahom k banke a že v zmluve s klientom má byť dohodnuté, že v prípade nepravdivosti daného vyhlásenia klienta je banka oprávnená použiť sankciu okamžitej splatnosti celej dlžnej sumy neznamena, že formulácia predmetnej zmluvnej podmienky nemá obsahovať vysvetlenie pojmov, ktoré nemôžu byť priemernému spotrebiteľovi bez ďalšieho známe (k tomu por. rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 29Csp/74/2022 z 24.10.2022, ktorým bola zmluvná podmienka obdobného znenia právoplatne určená za neprijateľnú).“ Poukázal na rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 9Csp/128/2023, z 26.2.2024: 8.1. Podľa citovanej zmluvnej podmienky by spotrebiteľ mal „z hlavy“ ovládať zákon o bankách v časti upravujúcej osobitný vzťah osoby k banke. Uvedené je nerealizovateľné a keďže zmluvná podmienka neuvádza obsah predmetného zákonného ustanovenia, je neprijateľná.

1.3 Žalobca nakoniec namietal zmluvnú podmienku, uvedenú v časti [6] Záverečné ustanovenia, bod 6.4., v znení: „ Dlžník/Spoludlžník súhlasí, aby sa ich platby započítavali v nasledujúcom poradí: a) náklady spojené s poistením (ak bolo uzavreté), b) poplatky podľa ZoÚ, c) úrok z omeškania, d) zmluvný úrok z Úveru, e) splátka istiny Úveru, pričom platí, že v prípade viacerých pohľadávok Banky voči Dlžníkovi/Spoludlžníkovi sa platby Dlžníka/Spoludlžníka započítavajú najskôr na pohľadávky skôr splatné.“. Predmetné zmluvné ustanovenie poskytuje žalovanej ako obchodníkovi, ktorý dodáva finančnú službu možnosť započítavať jeho platby na iný účel, akým je splatenie istiny tohto úveru, a bez ohľadu na jeho vôľu. Toto ustanovenie zmluvy zakladá nevyvážený vzťah medzi žalobcom a žalovanou pokiaľ ide o započítavanie platieb na predmetný úver, keďže umožňuje žalovanej postupovať v tomto smere nepredvídateľne a započítavanie platieb sa tak stáva pre neho netransparentné. Uvedená zmluvná podmienka spôsobuje, v rozpore s požiadavkou dobrej viery, zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa a je teda v rozpore s generálnou klauzulou (§ 53 ods. 1 OZ). Aj pri tejto zmluvnej podmienke poukázal vo vzťahu priamo k žalovanej na určenie jej neprijateľnosti právoplatnými rozsudkami Okresného súdu Prešov, sp. zn. 8Csp/1/2023, z 27.4.2023; sp. zn. 17Csp/96/2022, z 18.8.2023 a sp. zn. 19Csp/19/2022, z 19.9.2023.

2. Žalovaná s podanou žalobou nesúhlasila. Žalovaná nevidí relevantný dôvod na to, aby zmluvná podmienka v článku 5 bod 5.1. zmluvy bola vyhlásená za neprijateľnú. Uvedená zmluvná podmienka žiadnym spôsobom nepredstavuje neprímeraný zásah do súkromia spotrebiteľa a už vôbec nejde o zmluvnú podmienku, ktorá by bola neprijateľná podľa generálnej klauzuly podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách vo všeobecnosti pozitívne vymedzuje Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka. V zmysle uvedeného

pozitívneho vymedzenia sa za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve považuje ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Z podmienok, ktoré zákon kladie pri pozitívnom vymedzení neprijateľnej podmienky je zrejmé, že uvedené ustanovenie musí byť takej intenzity, že spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pri hodnotení práv a povinností zmluvných strán nie je možné práva a povinnosti skúmať izolovane bez vzájomných súvislostí s inými všeobecne záväznými predpismi. Poukázala na Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1CoCsp/16/2023 zo dňa 17.10.2023, ktorý zmenil rozsudok vo výroku III. o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v čl. VII bod 7.6. zmluvy o úvere z 5.5.2015 tak, že v tejto časti žalobu zamietol: 22. Zmluvnú podmienku o prehlásení spotrebiteľa, že nie je osobou s osobitným vzťahom k banke (bod 7.6.) súd nesprávne právne posúdil. Banka má zákonnú povinnosť zisťovať, či klient nie je osobou s osobitným vzťahom k banke a v zmluve o úvere musí mať banka dohodnuté, že v prípade nepravdivosti daného vyhlásenia klienta je banka oprávnená použiť sankciu okamžitej splatnosti celej dlžnej sumy. Ide o zákonnú požiadavku vyplývajúcu z ust. § 35 zákona o bankách. Preto táto zmluvná podmienka nemôže byť neprijateľnou. Ďalej uviedla, že spôsob započítania platieb na poplatky, úroky a istinu vychádza z obchodnoprávneho charakteru Zmluvy o úvere. Má za to, že nemožno hovoriť o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, nakoľko pri splnení všetkých zmluvných podmienok spotrebiteľa nijak neznevýhodňuje. Už pri uzatváraní Zmluvy o úvere totiž tento presne vie, aká bude celková výška nákladov (poplatky, úroky a pod.), ak sa bude pridŕžať ustanovení zmluvy. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je absolútnym obchodom a z toho vyplýva aj aplikácia ustanovení Obchodného zákonníka na jej znenie. Započítanie platieb neupravuje zákon o spotrebiteľských úveroch, preto o aplikácii ustanovení obchodného práva žalovaná nemá pochybnosti. Napríklad Krajský súd v Prešove, sp. zn. 20Co/181/2015 zo dňa 26.07.2016 uviedol, že odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie nijako nepopiera, že by zmluva o úvere nebola absolútnym obchodom a ani dôvodnosť aplikácie ustanovení Obchodného zákonníka. Odvolací súd len pripomína, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Podobne rozhodol aj Krajský súd v Prešove v konaní sp. zn. 6Co/213/2015, kde súd mal za to, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola platne uzavretá zmluva o poskytnutí úveru, tzv. absolútny obchod, upravená v Obchodnom zákonníku, avšak súčasne je na ňu potrebné nahliadať ako na zmluvu spotrebiteľskú v zmysle citovaných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa Veľkého komentára Občiansky zákonník I Vydavateľstva C.H.Beck: „Vzhľadom na vyššie uvedený výklad je § 52 ods. 2 OZ potrebné správne aplikovať a interpretovať spôsobom, že tento právny režim nevylučuje použitie zmluvných typov obsiahnutých napríklad výhradne v záväzkovej časti Obchodného zákonníka, a teda naďalej je a aj po 1. apríli 2015 možné dojednávať spotrebiteľské zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka, ktorý je ich právnym základom.“ Bez ohľadu na spotrebiteľský charakter nie je spornou otázka, že Zmluva o úvere je absolútnym obchodom. Žalobca postupoval v súlade so zákonom, keď započítaval úhradu najskôr na úroky a až následne na istinu. Podľa ust. § 330 ods. 2 Obchodného zákonníka pri plnení peňažného záväzku sa započíta platenie najprv na úroky a potom na istinu, ak dlžník neurčí inak. V zmysle rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13.05.2014 sp. zn. 2Cob/326/2012 na doplnenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolací súd uvádza, že Obchodný zákonník vychádza zo zásady, že prvoradý význam pri určení, na ktorý záväzok sa poskytnuté plnenie započíta, má vôľa dlžníka. Dlžník svojím jednostranným vyhlásením rozhoduje o tejto skutočnosti. Vyhlásenie dlžníka zákon časovo viaže v tom zmysle, že dlžník ho musí urobiť pri plnení. Vyhlásenie dlžníka o započítaní plnenia urobené neskôr nemá význam, lebo pri plnení dôjde k uplatneniu dispozitívneho pravidla obsiahnutého v § 330 Obchodného zákonníka. Toto ustanovenie rozlišuje pravidlá všeobecné pre všetky plnenia (§ 330 odsek 1) a špeciálne pravidlá pre peňažné plnenia (§ 330 odseky 2, 3 a 4). Žalobca pri žiadnej zo svojich platieb neurčil, že sa má započítavať výlučne na istinu. Teda nie len, že v konaní nebola preukázaná neprijateľnosť, žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem, súčasne je potrebné skonštatovať, že zmluvná podmienka, ktorá je v súlade s platnou právnou úpravou, je platná.

3. Žalobca v replike k neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v článku 5 bod 5.1. zmluvy opätovne poukázal na rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 6CoCsp/16/2024, z 19.9.2024. K neprijateľnosti zmluvnej podmienky (započítavanie platieb) uviedol, že táto predstavuje už notoricky známu neprijateľnú zmluvnú podmienku používanú žalovaným, ako aj inými obchodníkmi, ktorí dodávajú finančnú službu bankového alebo nebankového spektra. Pre súdenu vec je rozhodujúce, aby existovalo hoci aj len jedno

právoplatné rozhodnutie, ktoré určuje predmetnú zmluvnú podmienku za neprijateľnú a teda absolútne neplatnú.

4. Žalovaná sa k replike nevyjadrila.

5. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový stav:

6. Žalobca a žalovaná uzatvorili dňa 18.1.2017 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere lepšiasplátka č. 1757646634.

7. V zmluve v časti [4] Práva a povinnosti zmluvných strán, bod 4.5., je uvedené: „Banka a Dlžník/Spoludlžník sa dohodli, že Banka si môže započítať svoje pohľadávky zo ZoÚ voči pohľadávke Dlžníka/Spoludlžníka z ktoréhokoľvek účtu alebo vkladu vedeného Bankou. Banka je z tohto dôvodu zároveň oprávnená nevykonať akýkoľvek prevod peňažných prostriedkov, či inak neumožniť Dlžníkovi/Spoludlžníkovi nakladať s prostriedkami na ktoromkoľvek účte Dlžníka/Spoludlžníka alebo s vkladom Dlžníka/Spoludlžníka, s čím Dlžník/Spoludlžník podpisom ZoÚ súhlasí.“

8. V zmluve v časti [5] Ďalšie zmluvné dojednania, bod 5.1., je uvedené: „Každá z osôb podpisujúcich túto ZoÚ, a to každá z nich jednotlivo, vyhlasuje, že nemá osobitný vzťah k Banke v zmysle zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [ďalej len „ZoB“] a je si vedomá, že nepravdivosť tohto vyhlásenia spôsobuje neplatnosť tejto ZoÚ a okamžitú splatnosť poskytnutého Úveru ku dňu, keď sa Banka dozvie o nepravdivosti tohto vyhlásenia. Každá z osôb podpisujúcich túto ZoÚ je povinná ihneď informovať Banku o zmene jej osobitného vzťahu k Banke.“

9. V zmluve v časti [6] Záverečné ustanovenia, bod 6.4., je uvedené: „Dlžník/Spoludlžník súhlasí, aby sa ich platby započítavali v nasledujúcom poradí: a) náklady spojené s poistením (ak bolo uzavreté), b) poplatky podľa ZoÚ, c) úrok z omeškania, d) zmluvný úrok z Úveru, e) splátka istiny Úveru, pričom platí, že v prípade viacerých pohľadávok Banky voči Dlžníkovi/Spoludlžníkovi sa platby Dlžníka/Spoludlžníka započítavajú najskôr na pohľadávky skôr splatné.“

10. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

11. Podľa § 52 ods. 1,2,3,4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka účinného od 01.07.2016 do 31.08.2018 (ďalej aj ako „OZ“), Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 53 ods. 1,2,3, 5 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

13. Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv,

ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

14. Podľa § 298 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

15. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

16. Uzavretú zmluvu súd považoval za zmluvu spotrebiteľskú, keďže žalovaná ako právnická osoba poskytla v rámci svojho podnikania úver žalobcovi ako fyzickej osobe, ktorý nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Z formy a obsahu zmluvy, je zrejmé, že sa jedná o tzv. „formulárovú“ zmluvu, ktorej predtlač formulára mala žalovaná už pripravený a dopisovala do nich iba konkrétne údaje týkajúce sa žalobcu, ktorý obsah zmluvy žiadnym podstatným spôsobom nemohol ovplyvniť, ani neovplyvnil. Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky, tak tieto sú neplatné.

17. Žalobca sa žalobou domáhal určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok v zmluve.

18. Súd sa v prvom rade zaoberal naliehavým právnym záujmom na určení, neprijateľnosti zmluvných podmienok a vychádzajúc z ustanovení zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, je potrebné konštatovať, že v každom prípade je daný naliehavý právny záujem žalobcu ako spotrebiteľa na ich určení, a to bez toho, aby žalobca musel tento naliehavý právny záujem na určení osobitným spôsobom preukazovať, pretože tento vyplýva priamo z vyššie uvedených zákonných ustanovení, najmä z § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 18.12.2013, sp. zn. 1Co/237/2013). Súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.10.2017, sp. zn. 18Co/120/2017, ktorý pripustil, že spotrebiteľ sa má možnosť domáhať určenia neprijateľnej podmienky. Taktiež podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR z 23. januára 2017, sp. zn. 6 Ndc 20/2016 právo súdu vysloviť v konkrétnom prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky ostalo aj po nadobudnutí účinnosti CSP zachované, ale na rozdiel od rozhodnutia vydaného v konaní podľa § 301 a nasl. CSP len s účinkami inter partes. A nakoniec podľa § 298 ods. 1 CSP súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná.

19. „Žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) C. s. p. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem“. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2019, sp. zn. 6 Cdo 27/2018).

20. Súd následne skúmal, či napadnuté zmluvné podmienky sú neprijateľné. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná,

ale aj podmienka, ktorá je neurčitá, alebo je v rozpore s ratio legis zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Po preskúmaní podmienok súd dospel k záveru, že napadnuté zmluvné podmienky sú neprijateľné zmluvné podmienky.

21. Zmluvná podmienka v Zmluve v časti [4] Práva a povinnosti zmluvných strán, bod 4.5.: „Banka a Dlžník/Spoludlžník sa dohodli, že Banka si môže započítať svoje pohľadávky zo ZoÚ voči pohľadávke Dlžníka/Spoludlžníka z ktoréhokoľvek účtu alebo vkladu vedeného Bankou. Banka je z tohto dôvodu zároveň oprávnená nevykonať akýkoľvek prevod peňažných prostriedkov, či inak neumožniť Dlžníkovi/Spoludlžníkovi nakladať s prostriedkami na ktoromkoľvek účte Dlžníka/Spoludlžníka alebo s vkladom Dlžníka/Spoludlžníka, s čím Dlžník/Spoludlžník podpisom ZoÚ súhlasí.“ Jedná sa o dojednanie, ktoré spočíva v jednostrannom prejave vôle banky započítať svoje pohľadávky zo zmluvy voči pohľadávke spotrebiteľa, čo spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľovi totiž obdobné právo zo zmluvy nevplyva. Okrem toho hrubú nerovnováhu v právach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spôsobuje aj dojednanie o tom, že banka si osvojuje právo ovplyvniť prevod alebo nakladanie s peňažnými prostriedkami spotrebiteľa, čo je potrebné považovať za významný zásah do majetkových práv spotrebiteľa. Navyše táto zmluvná podmienka sa hrubým spôsobom odchyľujú v neprospech spotrebiteľa od ustanovenia § 581 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého proti splatnej pohľadávke nemožno započítať pohľadávku, ktorá ešte nie je splatná, rovnako nemožno započítať ani premlčané pohľadávky, ďalej pohľadávky ktorých sa nemožno domáhať na súde, ako ani pohľadávky z vkladov. Uvedená zmluvná podmienka bola vyhlásená za neprijateľnú napr. rozsudkom Okresného súdu Bardejov, sp. zn. 2Csp/2/2022, zo dňa 21.07.2022, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 9CoCsp/4/2023, zo dňa 09.01.2024, rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 16Csp/176/2024, zo dňa 03.04.2025, rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 8Csp/25/2024, zo dňa 02.07.2024.

22. Zmluvná podmienka v zmluve v časti [5] Ďalšie zmluvné dojednania, bod 5.1.: „Každá z osôb podpisujúcich túto ZoÚ, a to každá z nich jednotlivito, vyhlasuje, že nemá osobitný vzťah k Banke v zmysle zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [ďalej len „ZoB“] a je si vedomá, že nepravdivosť tohto vyhlásenia spôsobuje neplatnosť tejto ZoÚ a okamžitú splatnosť poskytnutého Úveru ku dňu, keď sa Banka dozvie o nepravdivosti tohto vyhlásenia. Každá z osôb podpisujúcich túto ZoÚ je povinná ihneď informovať Banku o zmene jej osobitného vzťahu k Banke.“ Súd pri neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky poukazuje na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu Prešov zo dňa 19.09.2024, sp. zn. 6CoCsp/16/2024, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje: „Len ťažko možno považovať za postačujúce, ak uvedená zmluvná podmienka neobsahuje definíciu všeobecného pojmu „osobitný vzťah k banke“, aby druhá zmluvná strana (spotrebiteľ) vedela, aký je skutočný obsah citovaného vyhlásenia a čo konkrétne zahŕňa. Na tomto závere nič nemení ani odvolacia argumentácia žalovaného opierajúca sa o § 93 a ods. 1 písm. a) bod 4. zákona č. 483/2001 Z. z., ktorý sa vôbec netýka povinnosti dodávateľa uvádzať v spotrebiteľskej zmluve aj vysvetlenia tých všeobecných (nekonkrétnych) pojmov, ohľadne ktorých sú do zmluvy zakomponované vyhlásenia spotrebiteľa, ktorých prípadná nepravdivosť má dokonca spôsobovať neplatnosť zmluvy o úvere alebo jeho okamžitú splatnosť. Podstata neprijateľnosti citovanej podmienky nespočíva v tom, že by spotrebiteľ nebol povinný oznamovať konkrétne podstatné skutočnosti banke, ale v tom, že posudzovaná spotrebiteľská zmluva v dotknutej časti tieto neozrejmuje, v dôsledku čoho je spotrebiteľ v nevedomosti o tom, aký je skutočný obsah tohto jeho vyhlásenia. Skutočnosť, že banka má zákonnú povinnosť zisťovať, či klient nie je osobou s osobitným vzťahom k banke a že v zmluve s klientom má byť dohodnuté, že v prípade nepravdivosti daného vyhlásenia klienta je banka oprávnená použiť sankciu okamžitej splatnosti celej dlžnej sumy neznamena, že formulácia predmetnej zmluvnej podmienky nemá obsahovať vysvetlenie pojmov, ktoré nemôžu byť priemernému spotrebiteľovi bez ďalšieho známe“ O neprijateľnosti predmetnej zmluvnej podmienky už rozhodli súdy, a to napríklad rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 26.02.2024, sp. zn. 9Csp/128/2023, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov zo dňa 19.09.2024, sp. zn. 6CoCsp/16/2024, rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 08.01.2025, sp. zn. 18Csp/82/2024, rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 11.11.2024, č. k. 29Csp/41/2024 – 129, rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 24.10.2022 pod sp. zn. 29Csp/74/2022, rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 16Csp/176/2024, zo dňa 03.04.2025, rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 8Csp/25/2024, zo dňa 02.07.2024, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 11CoCsp/27/2024, zo dňa 26.03.2025.

23. Zmluvná podmienka v Zmluve v časti [6] Záverečné ustanovenia, bod 6.4.: „Dlžník/Spoludlžník súhlasí, aby sa ich platby započítavali v nasledujúcom poradí: a) náklady spojené s poistením (ak bolo uzavreté), b) poplatky podľa ZoÚ, c) úrok z omeškania, d) zmluvný úrok z Úveru, e) splátka istiny Úveru, pričom platí, že v prípade viacerých pohľadávok Banky voči Dlžníkovi/Spoludlžníkovi sa platby Dlžníka/Spoludlžníka započítavajú najskôr na pohľadávky skôr splatné.“ Predmetná zmluvná podmienka nie je individuálne dojednaná, je súčasťou husto písaného textu a žalobca mal ňou súhlasiť s tým, aby žalovaná započítala platby najskôr na poplatky, úrok z omeškania, úroky a až nakoniec na istinu. Súdny dvor EÚ v bode 68 rozsudku C-415/11 uviedol: „Ako uviedla generálna advokátka v bode 71 svojich návrhov, pri otázke, či podmienka spôsobuje „značnú nerovnováhu“ v právach a povinnostiach strán vyplývajúcich zo zmluvy na škodu spotrebiteľa, treba predovšetkým zohľadniť právne predpisy uplatňované vo vnútroštátnom práve v prípade absencie dohody medzi zmluvnými stranami v tomto zmysle. Na základe takejto porovnávacej analýzy môže vnútroštátny súd posúdiť, či a prípadne do akej miery je právne postavenie spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy nevýhodnejšie než právne postavenie zakotvené v platnom vnútroštátnom práve. Okrem toho sa zdá, že na tieto účely je relevantné preskúmať právne postavenie uvedeného spotrebiteľa z hľadiska prostriedkov, ktoré má podľa vnútroštátnej právnej úpravy k dispozícii na zabránenie uplatňovaniu nekalých podmienok. Pokiaľ ide o otázku, za akých okolností dôjde k takejto nerovnováhe „napriek požiadavke dôvery“, treba konštatovať vzhľadom na šestnástu odôvodnenie a ako v podstate uviedla aj generálna advokátka v bode 74 svojich návrhov, že, vnútroštátny súd má na tento účel preveriť, či predajca alebo dodávateľ, ktorí zaobchádzajú so spotrebiteľom čestne a rovnocenne, mohol rozumne očakávať, že by tento spotrebiteľ súhlasil s takouto podmienkou po individuálnom dojednaní.“ Podľa § 566 ods.2 OZ, pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak. Naproti tomu napadnuté zmluvné ustanovenie poskytuje žalovanej ako dodávateľovi úveru možnosť započítavať platby na iný účel, akým je splatenie istiny tohto úveru. Je teda nepochybné, že toto ustanovenie zmluvy zakladá nevyvážený vzťah medzi žalobcom a žalovanou a dochádza k zhoršeniu postavenia spotrebiteľa. O neprijateľnosti predmetnej zmluvnej podmienky už rozhodli súdy, a to napríklad rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 8Csp/1/2023-91 zo dňa 27.04.2023, rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 19Csp/19/2022 zo dňa 18.09.2023, rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 9Csp/102/2020-158 z 23.6.2022, rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 9Csp/17/2021 zo dňa 15.4.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 19CoCsp/24/2021 zo dňa 16.12.2021, Okresný súd Prešov rozsudkom sp. zn. 7Csp/3/2020 zo dňa 09.09.2020 a ďalšie.

24. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol v konaní úspešný v celom rozsahu, a preto súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a každá zo strán dostala jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).